

Tisdagen den 19 januari

Kl. 15.00

*Uppskov med besvarande av interpellationer och fråga**Om livsåskådningsundervisningen i gymnasieskolan*

1 § Justerades protokollet för den 11 innevarande månad.

2 § Uppskov med besvarande av interpellationer och fråga

Anf. 1 TALMANNEN:

Då utrikesminister Sten Andersson på grund av sjukdom är förhindrad att närvara kommer Margit Gennsers fråga 268 samt interpellationerna 146 av Kerstin Ekman, 155 av Gunnel Jonäng, 160 av Evert Svensson, 161 av Hans Göran Franck och 149 av Hadar Cars att besvaras vid en senare tidpunkt.

3 § Svar på interpellation 1987/88:150 om livsåskådningsundervisningen i gymnasieskolan

Anf. 2 Utbildningsminister LENNART BODSTRÖM:

Herr talman! Ingrid Ronne-Björkqvist har i en interpellation ställt till mig frågat om regeringen avser att ta initiativ till dels att i timplanen på gymnasieskolans vårdlinje och sociala servicelinje inrätta ett nytt ämne som behandlar livsfrågor/livsåskådningar/religioner, dels att de allmänna ämnena på gymnasieskolans övriga studievägar fördjupas med kultur- och livsåskådningsfrågor.

Som Ingrid Ronne-Björkqvist själv har påpekat uttalade sig riksdagen hösten 1985 för att frågan skulle beaktas i samband med beredningen av förslag om en ny gymnasial yrkesutbildning. Jag kommer inom kort att lägga fram mina förslag i detta avseende. I avvaktan på detta vill jag nöja mig med att allmänt redovisa min uppfattning.

I likhet med Ingrid Ronne-Björkqvist anser jag att det är mycket angeläget att den blivande vårdpersonalen inom sjukvård och åldringsvård i sin utbildning får kunskap om och beredskap inför frågor om liv och död, grundläggande människosyn och religiösa spörsmål.

Redan nu tas dessa frågor upp i vårdutbildningarna, men jag delar Ingrid Ronne-Björkqvists uppfattning att det bör ske en förstärkning och fördjupning av det berörda ämnesinnehållet i vårdutbildningarna.

Jag vill också tillägga att inom ramen för försöksverksamheten med grund- och tilläggskurser på vårdlinjen, som har pågått sedan hösten 1985, har det funnits inslag och projekt med inriktning mot livsåskådningsfrågor och

vårdetiska frågor. Även inom utbildningen på den nuvarande tvååriga vårdlinjen finns det sådana inslag.

Vad gäller förändringar av ämnesinnehållet inom gymnasieskolans övriga studievägar vill jag erinra om att dessa för närvarande är föremål för ett genomgripande försöks- och utvecklingsarbete, som bygger på förslagen i propositionen (1983/84:116) om en gymnasieskola i utveckling. Jag är inte beredd att nu ta ställning till några mer omfattande läroplansförändringar, utan önskar avvakta att den nyssnämnda försöksverksamheten blir avslutad.

Anf. 3 INGRID RONNE-BJÖRKQVIST (fp):

Herr talman! Jag vill tacka utbildningsministern för svaret.

Det står helt klart att vårdpersonal måste få bättre kunskaper om livsåskådning och religioner samt en ökad beredskap för att möta frågor om liv och död. Vårdpersonalen möter ju t. ex. i dag 1 miljon invandrare, som bekänner sig till ett femtiotal olika religioner. Det är väsentligt att eleverna får förståelse för och kunskaper om de religioner som invandrargrupper företräder.

Om man skall kunna möta en annan människas tro med respekt, måste man först bli medveten om sin egen livsåskådning och vara någorlunda förtrogen med sitt eget kulturarv. Ungdomar på vård- och omsorgslinjen måste därför få hjälp att bearbeta sina egna livsfrågor och få lära sig att det finns olika sätt att se på existentiella frågor för att de skall kunna klara sina arbetsuppgifter i framtiden.

Ingen yrkesgrupp kommer i sitt yrke så nära andra människors privata liv och allra innersta frågor som vårdbiträden som arbetar i hemmen. Nu när hemtjänsten byggs ut så snabbt är det viktigt att elever på sociala servicelinjen, som skall bli vårdbiträden inom hemtjänsten, lär sig så mycket om människors olika kulturella bakgrund, olika syn på trosfrågor, reaktioner inför sjukdom, lidande och död att de kan och orkar med den här typen av tjänst.

Utbildningsutskottet har ju en stark skrivning om hur viktigt det är att det här behovet blir tillgodosett i utbildningen – så stark att det inte kan ha avsetts mycket annat än att dessa frågor skall få plats i ett obligatoriskt ämne. Sedan är det av underordnad betydelse vad det ämnet kallas, för det är innehållet som är viktigt. Utbildningsutskottet vill intet utesluta att ämnet religionskunskap skall ha den här nyckelrollen. Man skulle också kunna kalla ämnet livskunskap. Under alla förhållanden är det ytterst angeläget att ett livsåskådningsämne får plats i timplanen och att undervisningen sköts av adekvat utbildade lärare. Om man väljer någon annan konstruktion är det risk att livsfrågorna drunknar i ett annat lärostoff, eller i värsta fall prioriteras bort av lärare med bristfällig utbildning.

Herr talman! I vårt pluralistiska samhälle behöver alla ungdomar få hjälp med att utveckla en livsåskådning. Därför är det viktigt att de allmänna ämnena fördjupas med kultur- och livsåskådningsorientering på alla yrkeslinjer. I dag kan livsåskådning, etik och frågor om samlevnad behandlas på timme till förfogande, s. k. TTF. TTF innebär i dag en veckotimme i årskurs 1. Den timmen används i dag till en rad olika ändamål. Jag vill därför understryka vikten av att allmänna ämnen fördjupas, så att livsfrågor

kommer in också på de övriga yrkeslinjerna. Jag vädjar om detta, och framför allt vädjar jag om att livsfrågorna kommer in som ett obligatoriskt ämne på vårdlinjen och på den sociala servicelinjen.

Prot. 1987/88:53
19 januari 1988

Meddelande om interpellation

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Föredrogs och hänvisades

Proposition

1987/88:50 Bil. 2 till skatteutskottet
i övrigt till trafikutskottet

5 § Anmäldes och bordlades

Motion

med anledning av riksdagens förvaltningskontors förslag 1987/88:9 om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare 1987/88:K28 av Lars Werner m. fl. (vpk)

6 § Meddelande om interpellation

Meddelades att följande interpellation framställdes

den 15 januari

1987/88:163 av *Sven Munke* (m) till miljö- och energiministern om företaget ScanDusts återvinning av miljöfarligt avfall:

Återvinningsföretaget ScanDust i Landskrona tillkom för att omhänderta metallstoff från de svenska stålverken och metallföretagen. Mycket snart efter starten visade det sig att företagets verksamhet vållade miljöproblem för sin omgivning. Att dessa var allvarliga framgår inte minst av att regeringen sänkte de villkor som koncessionsnämnden för miljöskydd hade föreskrivit företaget.

Företaget fick via naturvårdsverket ekonomiskt stöd till sin verksamhet med ca 23 milj. kr., beroende på att verksamheten bedömdes vara lösningen för att komma till rätta med det miljöfarliga avfall i form av metallstoff som uppstår vid stålverk och järnbruk i Sverige.

Nu visar det sig emellertid att återvinningsverksamheten inte kan ske med mindre än att avfallslämnarna ger ekonomisk ersättning till ScanDust. Av den anledningen får inte heller företaget tillräckligt med avfall för att kunna driva anläggningen kontinuerligt. ScanDust har därför enligt pressuppgifter skrivit avtal med västtyska företag, bl. a. Kruppkoncernen, om leverans av avfall. Det betyder att statligt stöd lämnas åt ett företag som skall lösa de västtyska miljöproblemen.

Min fråga till miljöministern är:

Vad ämnar statsrådet föreslå för att det svenska miljöfarliga avfallet i stället används som råvara till produktionen vid ScanDust i Landskrona?

Meddelande om frågor

7 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 18 januari

1987/88:304 om *Olle Aulin* (m) till försvarsministern om ubåtskränkningarna:

Enligt en tidningsartikel skall en av regeringen tillsatt grupp ha utsatt den militära analysgrupp som prövat rapporterna om ubåtskränkningarna för stark kritik.

Mot denna bakgrund vill jag fråga försvarsministern:

Har denna grupp kommit till andra slutsatser om kränkningarna än den militära analysgruppen?

Om olika uppfattningar föreligger, är försvarsministern beredd att tillsätta en ny parlamentarisk ubåtskommission för att klarlägga omfattningen av kränkningarna?

den 19 januari

1987/88:305 av *Ingbritt Irhammar* (c) till jordbruksministern om ursprungsmärkning av livsmedel:

Ett av våra viktigaste baslivsmedel är potatisen. Svenska konsumenter efterfrågar bl. a. svenskproducerad potatis, vilken inte blivit behandlad med exempelvis DDT, tillförts kvicksilver via rötslam eller strålbehandlats.

Därför vill svenska konsumenter veta från vilket land maten i butikerna kommer, och för detta krävs märkning av ursprungsland.

När ämnar regeringen lägga fram förslag om märkning av potatis och övriga livsmedel, och kommer förslaget att innehålla krav på ursprungslandsmärkning enligt tidigare centerkrav?

1987/88:306 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till socialministern om diabetikers rätt att teckna visst slag av försäkringar:

Enligt uppgifter i pressen får en diabetiker, en sockersjuk – exempelvis en affärsägare som riskerar att drabbas av rån och överfall i sin affär – inte teckna en försäkring mot lyte och men. Han får inte heller teckna en försäkring som gäller sveda och värk. Dessa mätmetoder kan låta krassa i dagens rika Sverige.

Är statsrådet beredd medverka till att även diabetiker skall kunna teckna i frågan nämnda försäkringar?

1987/88:307 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till industriministern om företags rätt att använda investeringsfond i visst fall:

Enligt uppgift i pressen har regeringen sagt nej till Malmöföretaget Pågens begäran att använda pengar ur investeringsfonden för ett nybygge. Byggnationen skulle efter färdigställande skapa ca 65 nya arbetstillfällen i Malmö.

Nu kan man inte utesluta risken att ovan nämnda företag funderar på att expandera utomlands i stället.

Är statsrådet beredd medverka till en förändring i ovan omtalade beslut så att Pågens i Malmö kan få möjlighet att göra sin önskade nybyggnation?

1987/88:308 av *Karl Erik Olsson* (c) till miljö- och energiministern om personalförstärkning till länsstyrelsernas naturvårdsenheter:

Enligt budgetpropositionen anslås 10 milj. kr. till länsstyrelsernas naturvårdsenheter för förstärkt miljötillsyn. Anslaget har karaktären av engångsbelopp, vilket innebär svårigheter för inrättande av fler tjänster.

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta så att länsstyrelsernas naturvårdsenheter kan utnyttja ifrågavarande anslag till nödvändig personalförstärkning?

1987/88:309 av *Gudrun Norberg* (fp) till justitieministern om byggnadsplanerna för Örebro polishus:

Polishuset i Örebro måste åtgärdas snarast. Sedan många år har en om- och tillbyggnad planerats, men fortfarande har ingenting hänt. Trångboddheten är stor, med polisens enheter splittrade på fem olika adresser. I vissa lokaler får verksamheten ske på dispens från yrkesinspektionen, som underkänner delar av polisens arbetsmiljö.

Förhandlingarna med byggnadsstyrelsen har uppfattats som långt framskridna, och det var klart för projektering inom de närmaste månaderna. Därför blir man mycket bekymrad då budgetpropositionen upptar Örebro långt ner i prioriteringslistan.

Därför vill jag fråga justitieministern:

Vad är anledningen till att byggnadsplanerna för Örebro polishus tycks ha ändrats?

1987/88:310 av *Alf Svensson* (c) till utrikesministern om åtgärder för att stödja fredssträvandena i Centralamerika:

Fredsprocessen i Nicaragua har tagit nya steg i rätt riktning. Sverige har – vilket ofta understrukits av regeringen och utrikesministern – all anledning att med de medel som står vårt land till buds främja fredssträvandena.

Prot. 1987/88:53
19 januari 1988

Meddelande om frågor

Prot. 1987/88:53
19 januari 1988

Är regeringen beredd att ekonomiskt stötta det centralamerikanska parlament som kommer att byggas upp?

Meddelande om frågor

8 § Kammaren åtskildes kl. 15.07.

In fidem

BERTIL BJÖRNSSON

/Olof Marcusson